

**Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Zdravotně sociální fakulta**

**PROTOKOL O OBHAJOBĚ
DISERTAČNÍ PRÁCE**

Jméno a příjmení studenta : **PhDr. Věra STASKOVÁ**

Školitel : prof. PhDr. Valérie Tóthová, Ph.D.

Studijní program: **OŠETŘOVATELSTVÍ**

Název disertační práce : **Inspirace Joyce E. Travelbee pro ošetřovatelství**

Datum konání obhajoby : **24. 8. 2015**

Počet hlasovacích lístků

odevzdaných platných prospěl(a) neprospěl(a) zdržuji se

Hodnocení: *prospěla*

ZKUŠEBNÍ KOMISE:

FUNKCE	JMÉNO A PŘÍJMENÍ	PODPIS
Předseda komise	doc. PhDr. Sylva Bártlová, Ph.D.	<i>Sylva Bártlová</i>
Člen komise	doc. PhDr. Mária Boledovičová, PhD.	<i>Mária Boledovičová</i>
Člen komise	prof. MUDr. Josef Fusek, DrSc.	<i>J. Fusek</i>
Člen komise	doc. PhDr. Darja Jarošová, Ph.D.	<i>Darja Jarošová</i>
Člen komise	doc. MUDr. Jiří Beran, CSc.	<i>Jiří Beran</i>
Člen komise	doc. PhDr. Štefánia Andraščíková, PhD.	<i>Štefánia Andraščíková</i>
Člen komise	MUDr. Magdalena Kořová, Ph.D.	<i>Magdalena Kořová</i>

PRŮBĚH OBHAJOBY DISERTAČNÍ PRÁCE

Předsedkyně komise, doc. Bártlová, přivítala přítomné, představila jmenovitě složení komise, přítomnou oponentku disertační práce a školitelku. Představila zkušební komisi doktorandku PhDr. Věru Staskovou, studentku doktorského studijního programu Ošetrovatelství dle profesního životopisu. Zmínila její zaměstnání, praxi, vzdělání, publikační, konferenční a grantové aktivity.

Doktorandka zahájila prezentaci své disertační práce na téma Inspirace Joyce E. Travelbee pro ošetrovatelství. Disertační práce má teoretický charakter s cílem analyzovat odkaz Joyce E. Travelbee jakožto osobnosti ošetrovatelské historie a jejího díla s tendencí postihnout její význam pro ošetrovatelství. Je koncipována jako historicko-analytická studie a zpracována formou studia literárního odkazu a jeho analýzy s následným vypracováním interpretativního textu.

Předkládaná práce je členěna do pěti stěžejních kapitol. První kapitola je věnována vymezení pojmů, druhá reflexi ošetrovatelství v kontextu historického vývoje, třetí osobnosti a publikační činnosti Joyce E. Travelbee, čtvrtá interpretaci díla Joyce E. Travelbee a pátá využití odkazu Joyce E. Travelbee v ošetrovatelství.

Ošetrovatelství se konstituovalo postupně, chronologicky v čase. Vývoj ošetrovatelství jako teorie, vědy a praxe reflektuje na národní a mezinárodní úrovni.

Doktorandka v krátkosti shrnula bibliografii Joyce E. Travelbee, její vzdělání. Pracovala jako sestra v nemocnici, posléze jako vedoucí sestra a zahájila pedagogickou kariéru jako instruktorka v psychiatrickém ošetrovatelství výukou psychiatrie. Vyučovala převážně proto, aby vyzdvihla lidské zacházení u pacientů s duševním onemocněním. Zaměřila se na ošetrovatelské vzdělávání a pokročilé psychiatrické ošetrovatelství. Joyce E. Travelbee byla známá jako vášnivá čtenářka. Sama vydala 3 knihy, které osvětlily její teorii. Písemnými sděleními přispívala do periodik. Mimo publikační činnost se podílela na výzkumných projektech, aktivně se účastnila konferencí.

Nutno poznamenat, že se Joyce E. Travelbee, snad jako první teoretičce ošetrovatelství, podařilo nejen popsat, charakterizovat a zároveň poukázat na důležitost vzájemného porozumění při vytváření mezilidského vztahu, ale i zdůraznit nepostradatelnost komunikačních dovedností sestry při poskytování ošetrovatelské péče. Uměním sestry je nebagatelizovat, naslouchat, komunikovat a sdílet.

Na základě negativních zkušeností s poskytovanou ošetrovatelskou péčí navrhla tzv. „humanistickou revoluci v ošetrovatelství“.

V ošetrovatelské teorii a praxi zdůrazňovala potřebu pozorování, komunikace, empatie, soucitu, porozumění, sebereflexe, sdíleného vnímání, terapeutického využití sebe sama, disciplinovaného intelektuálního přístupu, kritického myšlení a supervize sestrami. Byla přesvědčena, že budoucí sestry by tak byly více připraveny na uspokojování emocionálních a psychických potřeb nemocných. Poukázala na náplň spirituální péče a využití supervize v ošetrovatelském kontextu.

Inspirace pro praxi v ošetrovatelství vycházela kladením důrazu na rozvoj preventivní a komunitní péče. V ošetrovatelském vzdělávání kladla důraz na kontinuální vzdělávání a modifikování získaných dovedností.

Joyce E. Travelbee se podařilo skrze obecnou formulaci představit a zdůraznit vztah člověka k člověku, poukázat na důležitost vzájemného porozumění v mezilidském vztahu.

Doc. Bártlová, předsedkyně zkušební komise, vyzvala školitelku disertační práce, prof. Tóthovou, o celkové zhodnocení disertační práce. Ta v krátkosti popsala výbornou spolupráci s doktorandkou a vyzdvihla jedinečnost disertační práce, neboť se jedná o práci s teoretickým charakterem a je koncipována jako historicko-analytická studie. Školitelka doporučila postoupit práci k publikování jako komplexního díla. Zároveň poděkovala za spolupráci doc. Koťovi, konzultantovi disertační práce - viz posudek školitele.

MUDr. Koťová, oponentka disertační práce, hodnotila disertační práci velmi pozitivně. Shrnula svůj posudek a doporučila předloženou disertační práci k obhajobě – viz posudek oponenta.

Doc. Cetlová, oponentka disertační práce, nebyla přítomna u samotné obhajoby. Předsedkyně komise přednesla její vypracovaný posudek. Celkové zpracování práce svědčí o vysoké úrovni orientace v uvedené oblasti, logický sled myšlenek a návaznost jednotlivých kapitol poskytují přehled práce a mohou se stát vhodným teoretickým východiskem pro eventuální empirickou studii - viz posudek.

Diskuze:

Doc. Boledovičová zhodnotila disertační práci velmi pozitivně. Bylo v ní poukázáno významně na problematiku sester.

Doc. Beran:

„Práce by si zasloužila opublikovat nikoliv jako jednotlivé kapitoly, ale jako celek-monografie. Zajímavé by bylo zmapovat přínosy Joyce E. Travelbee se současnými i případně budoucími souputnicemi.“

Prof. Fusek

„Byl jsem přítomen na oborové radě, kdy práce měnila školitele a byl přizván konzultant doc. Koťa. Práce zpočátku jevila značné problémy, ale z výsledného díla jsem velmi překvapen. Jedná se o první teoretickou práci, která přináší do ošetrovatelství pohledy, přínosy a uplatnění. Přimlouvám se k publikaci unblock.“

Otázka: „Jak se vy díváte na vysokoškolské vzdělávání sester? Jaké jsou kompetence vysokoškolsky vzdělané sestry? A co sestra a celoživotní vzdělávání?“

„Nemyslíte, že to byla náhoda, že se zabývala psychiatrickou stránkou člověka?“

Doc. Bártlová

„Joyce E. Travelbee žila poměrně krátce. Kolik napsala za svůj život monografií a článků?“

Závěr: Doktorandka úspěšně obhájila disertační práci a odpověděla na všechny kladené otázky. Komise při tajném hlasování jednomyslně odhlasovala, že u obhajoby disertační práce studentka PROSPĚLA.